

EN SANN GROVJOBBARE I FÅGELSKOGEN

Mattias Åkerstedts Pötbobäckens Gry är en dubbelchampion som hittills gett två kullar. Bland valparna märks bland annat den regerande skullkungen Skarnåbbens Theia.

NORRBOTTENSPETS MED FINA GENER:

PÖTBOBÄCKENS

GRY

SKAPAR FÅGELCHANSER

Att tjäderhönan i det här reportaget sköts på det elfte förnyade skallet kan låta otroligt. Jag hade själv aldrig varit med om något fullt så extremt tidigare. Förvisso slutade hönan aldrig kackla, men det var också fel hund hon gav en sådan chans. Helt fel hund. Möt norrbottenspetsen Pötbobäckens Gry.

HUSSE:
Mattias Åkerstedt

HUND:
Pötbobäckens gry

TRE BÄSTA EGENSKAPER:

1. Söket. Snabb och vidsökt men ändå noga med att hålla kontakt.
2. Mycket hörbart skall.
3. Våldigt bra familjehund, lugn och trevlig.

TEXT & FOTO:
ULF LINDROTH

Hon är inte en sådan som kan trola med enstaka fåglar, sa Mattias Åkerstedt när vi började gå in över en flack ås i ett västerbottniskt myrland en och en halv timme tidigare. Men hon är en grovjobbare.

Det är alltid farligt att uttala sig i förväg om jakt. Och hundar. Så även denna dag – senare samma förmiddag tar Pötbobäckens Gry upp en tjäderhöna som Mattias skjuter efter en 49 minuter lång svit om ett grundskall och elva förnyade skall.

Visst, varje förflyttning hade inte kunnat konstateras med absolut säkerhet ifall det varit ett jaktprov och några skall är tekniskt

sett mycket korta innan hönan flyttar igen. Men flyttar gör hon, gång på gång och upp till 270 meter. Och tiken återfinner henne. Gång på gång.

Hon har utan tvekan god hjälp av att hönan ockar flitigt. Och flera gånger slår fågeln i tunna grantoppar i den glesa skogen. Men tiken gör inga misstag. Så kanske är det faktiskt inte trollande utan helt enkelt bara den säkra grovjobbaren vi ser. Vackert är det i vilket fall som helst.

Söket en styrka

Snarare än fågelbehandlingen lyfter Mattias fram söket som en av Grys styrkor. På morgonen inför jakten var han inte säker på exakt vad jag skulle få se den här dagen, för en valpkull född på senhösten 2013 kostade på och Gry hade inlett hösten 2014 trögare än sitt gamla jag. Men normalt känner han tiken som en trädkällare med ett effektivt sök.

– Hon har en bra kontakt men är ändå

vidsökt. Hon håller en bra fart. Men stannar vi så gör hon en söksväng och sedan väntar hon. Hon jagar inte själv, berättar Mattias.

Redan den första söksvängen visar lite av den Gry Mattias berättat om. Just då verkar arbetet inte ha hämmats av någon valpkull. Efter fem sex minuter vänder hon på sitt första sökslag, 700 meter från oss.

– Man ser vad långt en hund hinner på kort tid, konstaterar Mattias belåtet.

Första skallet kommer snart

Efter tio minuter kommer ett kort skall. Det tystnar och följs av ytterligare ett, men även det tar snart slut.

En stund senare börjar Gry skälla stadigt ungefär 800 meter ifrån oss. Den här gången är det en höna som sitter bra. Men trädkällarjakt är inte lätt och den här hönan klarar sig. Efter en längre ansmygning flyger hon ifrån oss i sista ögonblicket.

Den brunvita tiken är i slag och det finns fågel i marken. Det ska bli fler chanser. ▶

MODER TILL SENASTE SKALLKUNGEN-VINNAREN

En av Grys styrkor är söket. Hon har fart och vidd men är ändå mån om att hålla kontakten.

Vi jagar längs en flack ås med omväxlande gles granskog och gamla tallar. Små myr-vikar löper in från större angränsande myr-flak. Björklöven har gulnat en hel del. Men solen skiner och vädret är nästan varmt. Här och var syns en balgrop där tjäder, orre eller ripa lämnat ett dun eller två.

En halvtimme efter att vi stött den första hönan drar Gry i gång igen, närmare den här gången. Vi hör hönan på skallet ocka och ser i nästa ögonblick en annan tjäderhöna passera oss på väg från det nystartade ståndskallet. Det är en kull, och så vitt vi kunnat ana av de tidigare avlägsna kontakt-terna är det inte dagens första.

Men strax släpper skallfågeln. Kort därpå kommer hönan susande förbi oss på styva vingar. Hon ser ut att ha ett avlägset mål i tankarna och vi ser henne inte igen.

Full jakt andra hösten

Mattias berättar att han förutom jaktförmågan uppskattar Gry för att hon är en väldigt bra familjehund, väldigt lugn och trevlig. Och en grovjobbare i skogen.

– Hon skäller ju som en nobs, påpekar han och menar det lite lägre tempot. Man hon har en jäkligt bra hörbarhet.

Injagningen gick utan större problem. Tiken var ungefär åtta månader då första hösten började. Det var dåligt med fågel och det krävdes lite nötande, men innan hösten var slut hade i alla fall tre fåglar skjutits. Ståndfastheten fanns visserligen inte direkt, men den kom med tiden.

Hösten därpå var annorlunda. Då var det ”hönsgård” i skogen, och Mattias fick skjuta bra med fågel för den unga Gry.

– Jag fick i gång henne på några dagar,

berättar han. Det är inte så många nobsar som blir jaktchampion tidigt, men hon var färdig innan hon var tre år.

Pötbobäckens Gry är Mattias tredje nobs. I dag har han också en dotter till henne, Skarnäbbens Nea. När vi jagar i september är hon 2,5 år och har två tredjepris och två förstapris på jaktprov.

På frågan om vilken hund som varit bäst lutar Mattias åt sin andra norrbottenspets, men menar samtidigt att det är svårt att jämföra hundarna rakt av. De har haft lite olika egenskaper.

– Min första hanne hade för dåligt sök och var för överkänslig. Man sköt mycket fågel tidigt på säsongen men inte så mycket senare på hösten. Den andra hunden var en tik och blev jaktchampion ännu tidigare än Gry. Hon var väldigt hårdskälld som ung, men kom senare i gång. Men vid tre års ålder fick hon epilepsi.

Duktiga avkommor

Gry fungerar hela säsongen, konstaterar Mattias. Han har förutom fågel dessutom skjutit några mårdar för henne.

– Och Nea tror jag mycket på.

Ett par veckor efter Jaktjournalens reportage med Mattias och Gry vann Neas kullsystem Skarnäbbens Theia, ägare Ulf Grabbe, 2014 års Skallkungstävling, trädskillarnas SM-tävling. Så när den här tidningen publiceras är Gry alltså mor åt den regerande skallkungen.

Medan vi går och resonerar reser Gry nästa fågel, dagens huvudperson. Tidernas ochhöna. Och under en bra stund avlöser skall och förföljanden varandra tills hönan till slut sitter i en grantopp länge nog för att

Mattias ska hinna in och skjuta den med sin .22 magnum.

Ett par tre fågelkontakter senare är vi ute vid bilen igen. Ingen av de sista fåglarna satt, så summan av dagen blir en tjäderhöna. Men det blev många skall. Och en uppvisning av en lugn och säker fågelhund. En grovjobbare.

Senare går vi en runda med Nea och då faller en orrhöna.

Förutom Neas kull, född 2012, har Gry en kull om sex valpar som föddes hösten 2013.

– Det är tidigt att säga något, tycker Mattias. Men det är skjutet för de flesta. De söker och skäller fågel.

Förhoppningsvis har Mattias flera säsonger kvar med sin duktiga nobstik. Men hon verkar inte bara jaga bra, utan också nedärva bra. Så framtiden ser ljus ut. Det är gott Gry i valparna. ■

Efter en valpkull i slutet av 2013 var Gry lite långsammare än vanligt i början av säsongen 2014, men vid reportaget 18 september hade formen tagit sig ordentligt.

Mattias Åkerstedt upptäcker skallhönan i en grantopp och får ett läge på kring 70 meters håll. Då är det klart.

Mattias Åkerstedt och Pötbobäckens Gry med hönan som gjorde elva förflyttningar.

FAKTA

SEJCH SEUCH Pötbobäckens Gry S20342/2009. Efter: Raskflons Traj S18193/2006. Undan: Pötbobäckens Vilma S55377/2000. Uppfödare: Peter och Ulrica Johansson, Ockelbo. Ägare: Mattias Åkerstedt, Storuman.

Jaktprov

Datum	Plats	Domare	Poäng	Pris
2009-11-07	Porjus	Lars-Ivan Tuolja	5	0
2009-11-08	Porjus	Jan-Erik Sedig	55	3
2010-08-19	Vilhelmina	Mats Larsson	66	2
2010-08-20	Vilhelmina	Martin Svärd	32	0
2010-09-02	Rörligt	Jan-Erik Mattsdal	75	1
2010-10-01	Rörligt	Martin Marksson	50	3
2010-10-18	Börtnan	Johan Mesch	65	2
2010-10-19	Börtnan	Johan Lindqvist	44	0
2011-08-16	Rörligt	Göran Hellström	79	1
2011-08-19	Vilhelmina	Rolf Lindström	76	1
2011-08-20	Vilhelmina	Rolf Lindström	67	2
2011-10-01	Storuman	Peter Jonsson	65	2
2011-10-02	Storuman	Leopold Eriksson	32	0
2011-10-22	Storsele	Mats Byström	57	3
2011-10-23	Storsele	Lars Vermelin	50	3
2012-10-20	Storsele	Lennart Jönsson	59	3
2012-10-21	Storsele	Jan-Erik Mattsdal	38	0

Utställning

Datum	Plats	Domare	Pris
2010-04-11	Storuman	Erna-Britt Nordin	JUNKL 1, JUNKK 1, HP
2010-11-27	Arvidsjaur	Thomas Eriksson	B/J KL 1, B/J KK 1, CK, BTKL 1, CERT, BIM
2011-04-03	Jokkmokk	Staffan Forslund	B/J KL Very Good
2011-04-09	Storuman	Ulf Ottosson	B/J KL Good
2013-03-24	Åsele	Arild Berget	B/J KL Excellent, B/J KK 1, CK, BTKL 1, CERT, BIR
2014-02-15	Bredbyn	Thomas Eriksson	B/J KL Very good, B/J KK 2
2014-11-15	Storuman	Arvid Göransson	B/J KL Excellent, B/J KK 1, CK, BTKL 1, CERT, BIR